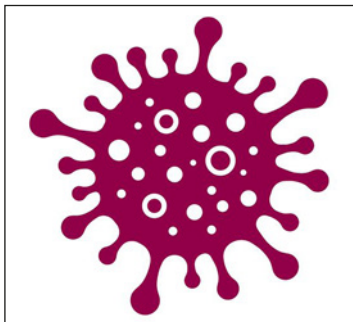

Opatrenia počas koronakrízy na Katedre archeológie II

Koniec letného semestra akademického roka 2019/2020 sa niesol v duchu uvoľňovacích opatrení. Tento prístup bol umožnený postupným poklesom počtu nakazených v spoločnosti. Bohužiaľ, daný trend sa nepodarilo zachovať nadhlo. Už koncom júna začali počty nakazených pomaly rásť. Stále priaznivá situácia počas letných mesiacov však umožnila aspoň minimálne terénne aktivity, kde študenti mohli realizovať svoju archeologickú prax. Rovnako bolo možné, aby sa letný termín štátnych skúšok realizoval prezenčne pri zachovaní všetkých hygienických opatrení. Situácia sa však v priebehu augusta začala výrazne zhoršovať – maximum aktívnych prípadov v druhej polovici augusta prekonal aprílové rekordy. Napriek tomu zostal termín začiatku výučby v novom akademickom roku zachovaný (21. september).

Nebolo však odporúčané usporadúvať žiadne hromadné akcie – slávnostné otvorenie nového roka v aule bolo preto zrušené. Kontinuálne pokračovala aj dištančná výučba pre všetky ročníky. Prezenčnej výučby sa na základe Opatrenia dekana č. 7/2020 zo 4. septembra mohli zúčastňovať len študenti prvého ročníka bakalárskeho stupňa a to od začiatku akademického roka až do 9. októbra. Účelom tohto opatrenia bolo umožniť novým študentom spoznať prostredie fakulty, knižnicu, nových pedagógov, no najmä poskytnúť im čas na prispôsobenie sa na plánovanú dištančnú výučbu. Postupne narastajúci počet nakazených však spôsobil, že už koncom septembra bola pre študentov prvého ročníka Opatrením dekana č. 8/2020 skrátená prezenčná výučba len do 5. októbra. Po tomto termíne prešli aj oni na dištančný spôsob výučby. Od nasledujúceho týždňa sa tak už na chodbách fakulty nepohybovali takmer žiadni študenti. Neznamenalo to však, že by mali prístup do budovy úplne zakázaný. Mohli využívať služby ústrednej knižnice či menších čiastkových knižníc. Zakrátko – 26. októbra – však bolo poskytovanie aj týchto služieb pozastavené a Opatrením dekana č. 9/2020 bol študentom vstup do budovy fakulty až do odvolania zakázaný.

Vedenie online prednášok a seminárov prebiehalo v podobnom režime ako v minulom akademickom roku. Komunikačnou platformou zostal univerzitný MS Teams, kam bolo možné pozývať aj prednášajúcich z iných fakúlt či dokonca z mimouniverzitného prostredia. Takýmto spôsobom bol študentom aspoň čiastočne umožnený kontakt s odborníkmi a zoznámenie sa s aktuálnymi výskumnými témami.

Pre pedagógov, ktorí aj naďalej prichádzali do budovy fakulty a viedli online prednášky, platili prísne hygienické opatrenia. V rámci budovy fakulty bolo prikázané povinné nosenie prekrytia horných dýchacích ciest (väčšinou to boli rúška) a povinné odstupy minimálne 2 metre. Na každom poschodí (v budove na Gondovej) boli umiestnené dezinfekčné prostriedky na ruky, ktoré mohol ktokoľvek použiť. V obmedzenom režime fungovala aj fakultná jedáleň. Najprv bol obmedzený počet miest pri stoloch (z 8 miest na polovicu), neskôr bolo stravovanie v jedálni zakázané úplne. Stravníci (väčšinou zamestnanci fakulty spoločne s pedagógmi) tak museli v závislosti od počasia obedovať buď v exteriéri, alebo vo vlastných kanceláriách či učebniach.

V dôsledku hore uvedených opatrení bolo na začiatku zimného semestra znemožnené osobné privítanie nových študentov v priestoroch katedry. Preto sa stretnutie s prvákmi uskutočnilo pred budovou fakulty. S počiatkom akademického roka sa na katedre uskutočnila aj zmena v personálnom zložení katedry. Na dôchodok odišiel dlhoročný vedúci katedry prof. PhDr. Jozef Batora, DrSc., ktorého na mieste garanta štúdia archeológie nahradil Univ. Prof. Timothy Taylor, MA, PhD., FSA, FRSA, ktorý pôvodne pôsobil na Institut für Urgeschichte und Historische Archäologie vo Viedni.

Obr. 1. V učebni G328 neprebíhala počas zimného semestra prezenčná výučba. Namiesto toho poslúžila niektorými pedagógom ako vhodné prostredie pre dištančnú výučbu (foto autor).

Bohužiaľ, sprísnené protiepidemiologické podmienky neumožnili spoločné osobné privítanie nového člena našej katedry.

Vzhľadom na zhoršujúcu sa epidemiologickú situáciu v Bratislave boli už počas letných mesiacov prijaté prísne protiepidemiologické opatrenia aj na študentských internátoch. Napriek tomu tu bol prvý nakazený študent zaevidovaný už 3. septembra. Šíreniu nákazy medzi študentmi sa však darilo čeliť len s malým úspechom. Permanentný krízový štáb UK preto 24. septembra rozhodol o prechode Vysokoškolského internátu Družba a Vysokoškolského mesta L. Štúra – Mlyny do tzv. červenej fázy. V praxi to znamenalo zákaz návštev na izbách, zákaz zhromažďovania v interiéroch i exteriéroch oboch internátov, zníženie kapacity študovni na polovicu a dodržiavanie nočného pokoja. Súčasne so zrušením prezenčnej výučby (28. septembra) boli všetci študenti ubytovaní na internátoch dôrazne vyzvaní, aby internáty opustili. Bola im ponúknutá možnosť dobrovoľne odísť z internátov výmenou za 100 % zľavu z poplatku za mesiace november a december. Túto možnosť využili aj študenti archeológie, ktorí buď odišli do svojich domovov alebo si našli iné ubytovanie priamo v Bratislave či v blízkom okolí.

Ako sa v súčasnosti zdá, blížiac sa skúškové obdobie a ani nasledujúci letný semester nebudú prebiehať bez prísnych protiepidemiologických opatrení. Počet nakazených po celom Slovensku každým dňom rastie a je otázne, či chystaná vakcína prinesie vytúžený výsledok. Celospoločenská únava z pandémie koronavírusu a istá rezignácia na dodržiavanie potrebných opatrení je evidentná. Situáciu využívajú najmä rôzne alternatívne médiá (spoločne s pravicovými extrémistickými stranami), ktoré sa snažia spochybňovať účinnosť prijatých opatrení či dokonca popierať existenciu pandémie koronavírusu. V záujme čo najrýchlejšieho prekonania súčasného stavu by preto malo byť poslaním všetkých vysokoškolských pedagógov a aj študentov byť svojim vlastným konaním a zmýšľaním vzorom nielen pre svoje okolie, no i pre celú spoločnosť. Aj takýmto nenáročným osobným postojom možno prispieť k návratu k štandardu, na ktorý sme boli všetci zvyknutí.

Martin Neumann